

Z I E M I A

T O M A S Z O W S K A

Wychodzi 5-go i 20-go każdego miesiąca.

Cena każdego numeru 150 marek.

Prenumerata kwartalnie 900 mk.

Adres Redakcji i Administracji:

Tomaszów-Lubelski

Sejmik Powiatowy

Cena ogłoszeń.

Pierwsza strona cała 10.000 mk.

" " 1/2 6.000 "

Ostatnia strona cała 8.000 "

" " 1/2 5.000 "

Druga i trzecia str. cała 6.000 "

" " " 1/2 4.000 "

Drobne ogłoszenia za 1 wyraz
25 marek, przynajmniej 200 mk

Treść Nru XII: 1) Śpiew przy wojsku—**Zbroisław** 2) Samorząd Powiatowy: a) Z posiedzeń Wydziału Powiatowego—**Benedykt Zwierzchowski**. b) Z posiedzeń Rady Szkolnej Powiatowej. 3) Dział rolnictwa: a) Popiół—**G. L.** b) Dżdżownice—**G. L.** c) Błyskawice a rolnictwo—**G. L.** d) Komunikat: Jak ratować potraw od zgnicia—**Inż. agron. Jan Lentz**. e) Potas i fosfor—**G. L.** f) Skarby porzucone—**Zbroisław**. 4) Szkolnictwo i oświata: Okólnik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Warszawskiego. 5) Kilka uwag o zdrowych i chorych... nogach—**Z.** 6) Statystyka przestępczości za miesiąc wrzesień 1922 r. 7) Pomniki przeszłości—**Wiktor Zarębski** 8) Korespondencje: Rachanie—**Wacław Trębicki**. 9) Wiadomości bieżące. 10) Ogłoszenia.

EGZEMPLARZ OBOWIAZKOWY

Arb. Wini. Jajicki
z Krakowa

WYDZIAŁ POWIATOWY OGŁASZA,

że z dniem dzisiejszym uruchomione zostały przez Sejmik, w Tomaszowie obok
Starostwa

Warsztaty Tkackie

na których wyrabiać się będzie:

Płótno, ręczniki, kilimy i t. p. z
przędzy własnej lub przynoszonej
do przeróbki.

Z I E M I A

T O M A S Z O W S K A

Wychodzi 5-go i 20-go każdego miesiąca.

Cena każdego numeru 150 marek.

Prenumerata kwartalnie 900 mk.

Adres Redakcji i Administracji:

Tomaszów-Lubelski

Sejmik Powiatowy

Cena ogłoszeń.

Pierwsza strona cała 10.000 mk.

" " 1/2 6.000 "

Ostatnia strona cała 8.000 "

" " 1/2 5.000 "

Druga i trzecia str. cała 6.000 "

" " " 1/2 4.000 "

Drobne ogłoszenia za 1 wyraz
25 marek, przynajmniej 200 mk

Śpiew przy wojsku.

Od dnia przybycia do Tomaszowa uczestników „Obozu przysposobienia rezerw“, a później Baonu 9 p. p. Legionów, słyszymy bardzo często chórne pieśni na ulicach miasta.

To oddziały spieszących na ćwiczenia, lub wracających do koszar. Postawa junacka, mina gęsta, ruchy sprężyste. Widać młodość. Śpiewy znamionują niefrasobliwość życia codziennego, bo o nadrabianiu miną niema tu mowy.

Ale jaki to śpiew? Melodje obce dla nas, a raczej znane nam z czasów niewoli i wielkiej wojny: melodje zabórzych oddziałów wojskowych. Tradycje... Czy mamy je i w tym wypadku podtrzymywać i wciąż otaczać? Pieśń jest jednym z najważniejszych czynników w życiu tak jednostek, jak i zbiorowisk ludzkich. Pieśnią wypowiadamy nasze uczucia. Kto nie jest gruboskórnym, odczuje z melodji—nie słysząc słów — chwilowe usposobienie, dołę lub niedołę śpiewających.

Pieśń, to jedna z wielu potrzeb codziennych. Tem więcej przejawia się to w życiu zbiorowem ośrodków zamkniętych dla ogółu, jakimi są oddziały wojskowe, skazane na jednostajny, odcosobniony żywot.

To też pieśń daje urozmaicenie, pieśń— jakkolwiekby ona była —

podnosi ducha. Bo rozwesela, przynosi ulgę w strapieniach, zbliża do towarzyszy wspólnej doli i niedoli, przypomina drogie istoty, pozostawione gdzieś może daleko za górami, za lasami. Czasem daje zapomnienie...

Ale czyni to pieśń nasza, rodzinna. Pieśń obca może dać tylko większe lub mniejsze zadowolenie estetyczne stosownie do zawartych w jej melodji walorów piękna.

W oddziałach wojskowych zawsze i wszędzie starano się o to, by pieśń nie zamierała, by każda wolna od obowiązujących ćwiczeń czy wykładów chwila wyzyskana była dla śpiewu chóralnego. Pieśni uczą zwykle podoficerowie, lub dłużej służący przy wojsku żołnierze. Tu władnym jest rozkaz z góry. Ale tej góry, niewiele wyżej stojącej od dołu. A mianowicie podoficerów—instruktorów.

Władze wojskowe wyższe widocznie dbają tylko o to, by śpiewano, nie bacząc na to, co i jak się śpiewa.

A w ten sposób nie dochodzi się do upragnionego celu i kultura duchowa żołnierza nie podnosi się wcale, o ile się nie obniża.

Należy sięgnąć do repertuaru niezliczonych pieśni ludowych polskich i pieśni legionowych. Znajdzie tam żołnierz wszystko, czego w danej chwili zapagnie: od najwznioślejszych treścią aż do najsprośniejszych. Melodje będą swojskie i nie będziemy mieli wrażenia, że to wojska zaborcze ciągle jeszcze biwakują na naszej wolnej ziemi.

Zbroisław

SAMORZĄD POWIATOWY

Z posiedzeń Wydziału Powiatowego

Wydział Powiatowy odbył dwa posiedzenia dnia 11 października Nr. 70. i 16 października Nr. 71. Załatwiono następujące sprawy:

Rozpatrzono sprawozdanie z eksploatacji Klinkierni na Budach za czas od 1-go VI do 1-go X r. b. i postanowiono eksploatację prowadzić nadal.

Omawiano sprawę połączenia Tow. rzystwa Hurtownia Tomaszowska z Centralą Handlową.

Zatwierdzono dodatkowy budżet Związku Kółek Rolniczych w kwocie 842 tysięcy marek i wnieść do następnego budżetu Sejmiku.

Udzielono stypendja dla biednych uczniów Gimnazjum Tomaszowskiego na II półrocze, (na miesiące: wrzesień, październik, listopad i grudzień b. r.) jak następuje:

Roman Tyski	.	.	40.000 mk.
Jan Golec	.	.	40.000 mk.
Bronisław Golec	.	.	40.000 mk.
Bronisław Dyga	.	.	104.000 mk.
Stanisław Bozoki	.	.	52.000 mk.
Tadeusz Lipowski	.	.	40.000 mk.
Janina Gołębiowska	.	.	104.000 mk.
Stanisław Mikulski	.	.	104.000 mk.
Felician Łysakowski	.	.	52.000 mk.
Franc. Kłos	.	.	40.000 mk.
Edmund Tkaczyński	.	.	104.000 mk.
Władysław Prus	.	.	40.000 mk.
Józef Robaczyński	.	.	104.000 mk.
Franciszek Bełz	.	.	25.000 mk.
Konstanty Kozyra	.	.	25.000 mk.
Wacław Starzyk	.	.	104.000 mk.
Mieczysław Garbacz	.	.	25.000 mk.
Józef Błoński	.	.	25.000 mk.
Genewefa Oktaba	.	.	40.000 mk.
Mieczysław Krawczyński	.	.	40.000 mk.
Janina Krawczyńska	.	.	25.000 mk.
Julja Czaplanka	.	.	40.000 mk.
Tadeusz Bohlen	.	.	25.000 mk.
Fr. Wenc	.	.	25.000 mk.
Marja Wencówna	.	.	25.000 mk.
Halina Sankowska	.	.	40.000 mk.
Leszek Sankowski	.	.	40.000 mk.
Jan Pióro	.	.	25.000 mk.
Jan Bronikowski	.	.	40.000 mk.
Oktawian Wierzbicki	.	.	25.000 mk.
Jadwiga Wierzbicka	.	.	40.000 mk.
Dyominy Wierzbicki	.	.	25.000 mk.
Stanisław Kostynowicz	.	.	40.000 mk.

Janina Jasińska	.	40.000 mk.
Władysław Leszczyński	.	25.000 mk.
Marja Leszczyńska	.	25.000 mk.
Juljan Krotki	.	25.000 mk.

Razem 1,690.000 mk.

Odmówiono zapomóg: Świącickiemu, Karwanowi, Brogowskiemu, St. Górskiemu, Bajowi, St. Muławie, Janowi Kawalcowi, Lisowskiemu, Kimaczyńskiemu, Skorupskiemu, Cieślakowi, Janowi Malcowi i Szymaniemu.

Przyznano zapomogi Wencowi, Leszczyńskiemu i Krotkiemu z zastrzeżeniem, że ostatnia.

Zatwierdzono dodatkowy budżet gminy Czerkasy w kwocie 1,000.000.

Zatwierdzono uchwałę Rady Miejskiej o podwyższeniu opłat targowych od zwierząt domowych.

Zatwierdzono uchwałę Rady Miejskiej w Tomaszowie w sprawie podwyższenia opłat w rzeźni.

Zatwierdzono uchwałę gminny Łaszców w sprawie dzierżawy placu miejskiego na stragany.

Zatwierdzono statut opłat targowych w gminie Łaszców.

Zatwierdzono dodatkowy budżet gminy Kotlice w kwocie 1,824.895. i

Zatwierdzono dodatkowy budżet gminy Jarczów w kwocie 4,992.645 mk., oraz rozpatrzone cały szereg peticji i petycji posiedzeń Rad Gminnych Zebrań Gminnych.

Benedykt Zwierzehowski

Z posiedzeń Rady Szkolnej Powiatowej.

W y d z i a ł W y k o n a w c z y R. S. P. odbył dwa posiedzenia: 7-go i 14-go października b. r. Między innemi zapadły następujące uchwały:

Zwrócić się do Starostwa w sprawie powolnego wpływania podatku szkolnego.

Zakupione dla biednej dziatwy podręczniki rozdzielić Dozorem Szkolnym.

Zatwierdzić wybór z pośród mieszkańców gminy p. A n t o n i e g o K a r w a n a na członka, a p. M i c h a ł a G a j e w s k i e g o na zastępcę członka Dozoru Szkolnego w Czerkasach; z grona członków Rady Gminnej wybór p. A d a m a H a ł a s y na członka i p. J a n a B e n d z a na zastępcę

członka Dozoru Szkolnego w Pasiekach; z pośród mieszkańców gminy p. T o m a s z a J a k ó b s k i e g o na członka Dozoru Szkolnego w Poturzynie, z gro-
na członków Rady Gminnej wybór p. W i n c e n t e g o H u b i c k i e g o
na członka Dozoru Szkolnego w Poturzynie.

Zaproponować R. S. P. zamianowanie członkiem Dozoru Szkolnego w Czerka-
sach p. S t a r o w i e j s k i e g o, jako zaś przedstawiciela zawodu nauczy-
cielskiego p. W i t k o w s k i e g o, kierownika szkoły w Łuszczacu, człon-
kiem Dozoru Szkolnego w Tarnawatce.

Nadto zatwierdzono cały szereg wypłat Dozorom i Opiekom Szkolnym na
potrzeby szkół i załatwiono wszystkie sprawy bieżące i nagłe.

R. S. P. otrzymała z Kuratorjum Okręgu Szkolnego Warszawskiego pismo z
dn. 5/X 1922 № 16401 następującej treści: „Kuratorjum zawiadamia, że Ministerstwo
W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 21 września 1922 r. № 21587 przeniosło p.
Józefa Bronisława Szadę ze stanowiska Inspektora Szkolnego w Tomaszowie Lubel-
skim na stanowisko Inspektora Szkolnego w Sandomierzu. Do czasu wydania dal-
szych zarządzeń Kuratorjum powierza pełnienie obowiązków Inspektora Szkolnego w
Tomaszowie Lubelskim p. Mikołajowi Bednarskiemu. Kurator *G. Zawadzki*“.

Dział rolnictwa.

P o p i ó ł.

Od niedawna dopiero posiadamy
dokładne wiadomości o tem, jak się
żywią rośliny. Na początku ubiegłego
wieku nie znano jeszcze wcale praw-
dziwego źródła ich pokarmów.

Każdemu nie uczonemu i dzisiaj
się wydaje, że cała masa roślinna,
naprzykład cała rosnąca w lesie
sosna, skoro uczepiła się korzeniami
ziemi, to z niej, z ziemi czerpie po-
karmy i cała ta masa drzewna, ta
wielka sosna powstała ze składników
ziemi.

Wszak pozornie, to rzecz taka
jasna i prosta!

Dopiero uczony niemiecki Liebig
w roku 1840 stworzył tak zwaną
mineralną teorię żywienia się roślin.
A teoria ta jest taka prosta, jasna i
zarazem taka wielka. Poruszyła ona
i w podziw wprawiła cały świat
uczonych.

Spalmy, mówi Liebig, całą wspa-
niałą sosnę. Wszystko, co uległo
spaleniu, roślina pobrała z wody lub
powietrza. A tę odrobinę popiołu,
jaka pozostała po spalonej sośnie,
pobrała ona z ziemi.

Prawda, jakie to proste.

Za to wiekopomne odkrycie Lie-
bigowi Niemcy wzniesli wspaniały
pomnik.

Dzisiaj przez cały świat uczo-
nych ta mineralna teoria Liebiga ży-

wienia się roślin jest przyjęta.

A więc, powtarzam, w tej odrobinie popiołu zawiera się to wszystko, co spalona roślina pobrała z ziemi. Trzeba więc popiół traktować, jako rzecz niezmiernie cenną. Nie wyrzucać go z chałupy na drogę, a należy nim jak cukrem lub solą posypać cienką warstwą cały gnojownik, aby, gdy gnój wywieziemy w pole, ten cenny popiół znalazł się na całym zagnojonem polu.

Nawet ten popiół, który użyją wasze kobiety na wydobyć ługu do prania bielizny, potrzeba także zanieść na gnojownik, gdyż i on jest cenny, pozostało bowiem w nim jeszcze dużo pierwiastków pożywnych dla roślin.

Q. L.

Dżdżownice.

Kto z nas nie zna robaka ziemnego pospolicie, a niesłusznie zwanego glistą ziemną (glisty żyją tylko w organizmach ludzkich lub zwierzęcych), który w naukowych dziełach nosi nazwę dżdżownicy? Chłopcy wydobywają go z ziemi, nadziewają na haczyk wędki i łapią ryby, używając dżdżownicę jako przynętę. Sam za młodych lat z upodobaniem oddawałem się tej rozrywce, ani przypuszczając, że ten tak bagatelizowany robak kiedyś, za lat kilkanaście (m. w. w roku 1882-im) zwróci uwagę wielkiego uczonego Darwina i ten uczony wyda obszerne dzieło o nim, wykazując w tem dziele, jak doniosłą rolę odgrywa on w rolnictwie.

Obecnie robaka tego nazywają uczeni zamiast dżdżownicą—darwinistą.

Po każdym ciepłym letnim deszczu widzimy rankiem na wydeptanej ścieżce kupki ziemi, a pod każdą z nich otwór dżdżownicy. To dżdżownica nocą wypelzła z otworu do połowy swego ciała, wyrzuciła te grudki i szukała przez całą noc pożywienia, gorliwie pracując. Co napotkała na drodze, to pozbierała i przyciągnęła do swego otworu, czy to obumarły listek, czy słomkę, czy paperek porzucony na drodze, wszystko dla niej zda się, wszystko to służy dla niej do pożywienia. Jeżeli niema w pobliżu żeru właściwego, to nabiera do kieszki ziemi, z niej wytrawia organiczne części i wyrzuca ją na powierzchnię.

Współpracownicy Darwina, rozmieszczeni w rozmaitych częściach kuli ziemskiej, zadali sobie trud, zbierając codziennie wyrzucone na powierzchnię ziemi przez dżdżownicę grudki ze ściśle odgródzonej powierzchni—jednego metra kwadratowego. Po upływie roku przekonano się, że w okolicach o ciepłym klimacie, we Włoszech, dżdżownice wyrzuciły tyle ziemi na powierzchnię, że utworzyłaby się z niej 2" warstwa. Dwa cale nowo nasypanej ziemi z podglebia, ziemi, która jeszcze nie rodziła, ziemi bogatej, nie zab. jej wydawaniem plonów. Czyż to nie jest zdumiewająca praca?

Dżdżownice przeprowadzają nam bezpłatnie jakby regulówkę ziemi nie w tych rozmiarach, co we Włoszech, ale przypuszczam, że półc-łową warstwą w żyznych miejscach corocznie pokrywają nam ziemię. Przytem ziemia ta jest poddana pod działanie soków kieszki dżdżownic, co sprzyja rozkładowi gleby.

Dalej idźmy; dżdżownice porobiły w ziemi masę otworów ku powierzchni: przez te otwory dostaje się do ziemi ciepło powietrze i wywiera dobroczynny wpływ.

Temi otworami nadmiar wody z powierzchni odpływa ku dołowi.

Nieraz obserwowałem, że na wiosnę oziminy zaczynają dopiero wtedy krzewić się i bujnie rosnąć, gdy dżdżownice opuszczają swoje zimowe leże, to jest podglebie i podejda ku powierzchni, co można stwierdzić po grudkach wyrzuconej ziemi i po otworach. Przez te otwory wchodzi w głąb ziemi ciepłe powietrze i pobudza roślinność do życia.

Od czasu, jak obserwuję życie dżdżownic, przestałem zgrabywać i wywozić z koniczyzny zeszłoroczne ściernie; wyręczają mnie dżdżownice, które ściernie wybierają, spożyją i wzbogacą ziemię. Gdy nadchodzi czas koszenia koniczyzny, już ściernia na powierzchni niema. Wyschnięty perz też uprzętną. Szkoda tylko, że nie na każdej ziemi żyją dżdżownice: nie lubią ziemi wapiennej, czarnoziemy zaś przyłączne są ich ulubionem schronieniem.

Kto poznaje i miłuje naturę—nigdy w polu nie nudzi się. Zawsze coś obserwuje, spostrzega, podziwia. Radzę obserwować latem życie dżdżownic. Cicho, ostrożnie na palcach stąpając po ziemi latem, po ciepłym deszczu, można wejść pomiędzy całe stada dżdżownic pasących się. Najmniejsze stuknięcie sprowadza ich momentalną ucieczkę w głąb ziemi.

G L

Błyskawice a rolnictwo.

Jako syn rolnika zawsze najprzyjemniej czas spędzałem za czasów uczniowskich po za miastem w polu, wybiegałem za miasto, aby zobaczyć, jak wyglądają oziminy, jarzyny, czy już wschodzą kartofle.

Pewnego razu na takiej przechadzce spotkałem staruszkę, siwiutkiego gospoda-

rza, który także wyszedł w pole, aby nacieszyć oczy widokiem młodego rosnącego zboża.

Zagadnałem go: co to jest, ojciec, że w tym roku zboża nie mają dobrego koloru; takie jakoś wszystko blade, mizerne, a i trawy na łąkach takie marne?

Ha! Proszę pana, odpowie, to dlatego, żeśmy w tym roku jeszcze nie mieli grzmotów: Niech tylko na Niebie zagrzmie, to do trzeciego dnia wszystko się poprawi. Niech-no tylko grzmoty „potrząsną ziemią” wszystko się ruszy, bo zboże, Bogu dziękować, jest.

To „potrząśnięcie ziemi”, spowodowane grzmotami, utkwilo mi w pamięci.

Coś w tem musi być prawdy, skoro starzy gospodarze to zaobserwowali. Po każdym więc większym grzmotach wiosennych wybierałem się w pole, aby obserwować różnicę we wzroście i wyglądzie zbóż i traw.

Wiedziałem już wtedy, że bujny wzrost zboża i ciemny kolor trawy wskazują, że roślina ma pod dostatkiem azotowych pokarmów, a przeciwnie jasno-żółto-zielony kolor trawy zbożowej wskazuje, że brak jest roślinie związków azotowych, że rozsypana po polu saletra chilijska zarazby zboże poprawiła.

Spostrzeżenia moje co do grzmotów w zupełności potwierdziły to, co mi mówił staruszek gospodarz. Zauważyłem, że deszcze, nawet obfite, ale bez grzmotów, choć poprawiają zboże, ale nie w takim stopniu, jak deszcze z grzmotami. Po grzmotach zboża wprost kładą się z bujnego wzrostu, że aż ludzie je zrzynają sierpem. Nie mogłem jednakże wytłumaczyć sobie naukowo, co mają grzmoty wspólne ze wzbogaceniem ziemi we związki azotowe.

Dopiero późniejsze odkrycia z dziedziny chemii rolniczej wyjaśniły to zjawisko i rzecz tak się przedstawia.

Błyskawice rozszczepiają wodę znajdującą się w chmurze na jej składowe części—tlen i wodór (H_2O). Tlen w momencie rozłączenia się z wodorem, w chwili jakby „narodzenia się“, posiada odrębną, specjalne właściwości, nie takie, jak tlen znajdujący się w powietrzu. Ten tlen w chwili „narodzenia się“ chwytą wolny azot powietrza i tworzy azotany, które połączone z parą wody tworzą kwas azotowy i azotawy. Kwas ten i azotawy i azotawy opada z deszczem, z czego zbiera się niezmiernie rade i do trzeciego dnia już nabierają ciemnego koloru i bujnie rosną.

W krajach ciepłych p. dzwrotnikowych, gdzie wyładowania, elektryczne, grzmioty i błyskawice odbywają się nader często i z niezwykłym nateżeniem, nigdy nie zauważono w ziemi braku związków azotowych i tym opadom azotowym słusznie można przypisać pewien udział w owym wspaniałym rozwoju, jakim się odznacza roślinność tropikalna. Na południu Francji ilość kwasu azotowego, który w przeciągu roku opada na ziemię, odpowiada 20 kilogramom saletry chilijskiej na morgę. Należałoby, aby i u nas stacje meteorologiczne badały opady atmosferyczne.

G L

KOMUNIKAT

Jak ratować potraw od zgnicia.

W roku obecnym skutkiem suszy mieliśmy pierwszy pokos siana mały, ale za to deszcze nam pomogły, że potraw jest prawie tak duży, jak pierwsze siano, co się rzadko zdarza, a ma olbrzymie znaczenie wobec braku paszy, jaka jest w

obecnym roku. Obfitość deszczy grozi nam całkowitem zgniciem potrawiu, więc trzeba je suszyć sztucznymi sposobami. Tyle deszczy jak obecnie pada stale w górach, a jednak tam jest mnóstwo łąk, mają dużo i dobrego siana, dzięki temu, że je suszą na postumentach w powietrzu. Takich postumentów jest dużo systemów, dla nas jednak najodpowiedniejsze są kozły czyli piramidy i stwie. Chcąc mieć piramidę, trzeba wziąć 3 mocne drążki naprz. grabowe, długie około 3 metrów, wiąże się je mocno drutem lub postronkiem na wysokości mniej więcej $2\frac{1}{2}$ m. Po ich związaniu ustawi się je w kształcie piramidy, ale tak szeroko, żeby ich wiatr nie przewrócił, ale także, żeby ich wierzchołek był mniej więcej na wysokości takiej, która dozwala kłaść na jego czubek siano ręko-ma. Wtedy na połowie wysokości pomiędzy biodrami a kolanami u dorosłego człowieka wbija się we wszystkie 3 drążki długie gwoździe lub kołki drewniane, kierując ich ostrze do środka piramidy, a łepki na zewnątrz. Na te kołki lub gwoździe kładzie się na zewnątrz piramidy 3 długie żerdki, żeby wystawały z 1 łokciem za te drążki (nogi) piramidy. Na te żerdki kładzie się krzyżując w środku również długie żerdki i całe rusztowanie gotowe. Coprawda z opisu trudno sobie takie rusztowanie wyobrazić, ale w czasie wykładów można będzie tę sprawę rozjaśnić. Na te drążki od zewnątrz zaczyna się układać początkowo rękami, a potem widłami trawy tyle, ile się zmieści. Trawę kładzie się już przewiedniętą, to ona schnie na piramidzie ze wszystkich stron i bardzo szybko. Z takiego suszenia jest wielka korzyść bo jak raz nałożymy trawę na postument, to tak długo leży bez poruszania, dopóki którego pogodnego dnia po dokładnem wyschnięciu nie zabierzemy go prosto z postumentu na wóz, a następnie do broga, stodoły i t. p. Po zabraniu siana, rozwiązuje się dragi

(nogi piramidy), zwozi się je na podwórze, żeby ich kto na polu nie ukradł i ma się z nich inny użytek, naprz. mogą być do ogacenia chat lub inwentarskich budynków. Takich postumentów czyli trzymetrowych piramid potrzeba na 1 mg. około 35 sztuk. Na nich można suszyć trawę, mieszkanki, koniczynę i t. p. Oprócz piramid są praktyczne są t. zw. ostwia. Wiemy, że sosna jak jest młoda, to ma parę piater gałęzi, rosnących we wszystkich kierunkach. Jeżeli my taką młodą sosenkę, naprz. 3 metry wysoką zetniemy, obeiniemy jej wszystkie gałęzie w odległości mniej więcej 1 łokcia od pnia, w grubszym końcu zaostriamo i wbijemy prostopadle w ziemię, to mamy gotowy postument do suszenia siana. Zakładamy najpierw zwiedniętą trawę na dolne piętro gałęzi, potem górne, a wreszcie obkłada się tok widłami, ile tylko się zmieści. Po zabraniu siana, jak jest zupełnie suche, ostwie się zwozi w podwórze, ale do innego użytku, jak naprz. drążki od piramid, nie są zdolne. W ten sposób można bez przewracania ususzyć siano nawet podczas deszczy, a straty w wylugowanych pokarmach są bardzo małe.

Jak na każdą chorobę ludzi lub zwierząt znajdzie się odpowiednie lekarstwo, tak samo na dolegliwości gospodarskie znajdzie się również porada, ale trzeba się po nią udać tam, gdzie ją dają, t. j. do ogniska kultury rolniczej.

Inż. agr. *Jan Lanza*

Potas i fosfor.

Mówiliśmy już o tem, że Niemcy swemu uczonemu Liebigowi postawili pomnik i nazwali go twórcą nauki rolnictwa za to wiekopomne odkrycie, które głosi, że w popiele

spalonej rośliny znajduje się to wszystko, co roślina pobrała z ziemi i wody.

Chemicy zaczęli badać popiół i przekonali się, że popioły nawet najróżniejszych roślin składają się głównie z pewnej niewielkiej tylko liczby substancyj, zawsze tych samych, które jednakże pod względem ilościowym występują w bardzo różnych względem siebie stosunkach.

Najważniejsze z nich są:

Kwas węglowy	tlenek potasowy
„ siarkowy	„ sodowy
„ solny	„ wapniowy
„ fosforowy	„ magnowy
„ krzemowy	„ żelazowy
	i manganowy.

Po zbadaniu tych popiołów uczeni orzekli, że gleba wszystkich pierwiastków potrzebnych roślinie ma pod dostatkiem, dwóch tylko pierwiastków posiada bardzo mało—potasu i kwasu fosforowego.

A to z jakiego powodu?

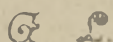
Oto z tego powodu, że potas i kwas fosforowy gromadzą się w ziarnach. My to ziarno w przeważnej części wywozimy z majątku i sprzedajemy. W naszym zaś słomiatym nawozie ziarna jest mało. Ziemia więc nasza ubożeje i brak jej coraz więcej potasu i kwasu fosforowego.

Starożytni ludzie wyjąłowili przestrzenie, cieszące się niegdyś wielką urodzajnością, bo nauki rol-

nictwa nie znali.

Ciekawym podaje jeszcze bardzo zajmujące dane co do zawartości popiołów w roślinie.

Oto w liściach i korze drzew zawiera się 30 razy więcej popiołu, aniżeli w samem drzewie. Jednakże jesienią, gdy liść ma opaść, związki mineralne cenne dla rośliny wywędrowują z liści i gromadzą się w organach rozrodczych rośliny: w ziarnach, pączkach i młodych pędach. Mamy tu do czynienia z urządzeniem bardzo korzystnem dla rośliny, wskutek którego najcenniejsze związki odżywcze dostają się do młodych organów i przyczynają się do ich rozwoju; gdy zaś te organa postarzewszy się nie mogą już z należnym pożytkiem dla rośliny odbywać swoich czynności i są blizkie odpadnięcia od rośliny, wtedy wspomniane związki odżywcze zostają z nich odprowadzone i zbierają się znów w innych częściach rośliny, jako zapas na przyszłość.

Skarby porzucone.

Przyroda przyniosła nam jesień. Zieleń znika. Rośliny marnieją. Drzewa tracą listowie. Ulice zasypane liśćmi.

Liście, gałązki, naniesione przez wiatr, rośliny zmiata się bezmyślnie wraz z błotem i wywozi za miasto.

Zaprawdę lekkomyślność nie do prze-

baczenia! Taką masę ściółki dla inwentarza żywego, albo materiału na kompost ogrodniczy marnuje się bezpowrotnie!

Czy za dużo mamy nawozów?

Na zachodzie, a nawet i w pewnych krajach wschodu (Bukowina) widziałem ludzi, bardzo starannie zbierających łajna, liście, gałązki, wogóle wszystkie organiczne ciała, namiecione na ulicy. Inne śmiecie pozostawiano na miejscu dla usunięcia ich przez służbę gminną.

Ale tam ludzie myślą nad zużytkowaniem wszystkiego.

Podobno są materialistami. Czy jednak większymi, aniżeli nasz rolnik? Nie. Umia tylko liczyć i kalkulować.

Tam rolnik czy ogrodnik zapisuje dokładnie swoje wydatki i oblicza, co może i powinien wziąć za swój towar. U nas rolnik śmieje się z takich nowinek. Ale też nie kalkuluje, a pyta się, jak sąsiad sprzedaje. Czy długo jeszcze tak będzie?

Zbrosław

Szkolnictwo i oświata

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Warszawskiego wydało następujący okólnik do Inspektorów Szkolnych i Dyrekcji wszystkich szkół średnich:

„Uznając w całej pełni prawa i rozumiejąc obowiązki obywatelskie wszystkich pracowników oświatowych, władze szkolne dalekie są od tego, aby w jakikolwiek sposób ograniczać lub utrudniać poręczoną ustawowo swobodę wykonywania tych praw i obowiązków, uważają jednak za konieczne zwrócić uwagę na pewne okoliczności, które przy wykonywaniu tych

praw i obowiązków należy mieć na oku ze względu na dobro szkolnictwa i dobro samych pracowników oświatowych. Szkoła, której powierzają swoje dzieci wszyscy obywatele bez względu na przynależność do stronnictw politycznych, nie może być oczywiście pod żadnym pozorem wciągana w wir walk politycznych, ale i sami pracownicy oświatowi, którym obywatele, należący do rozmaitych stronnictw politycznych, powierzają bezpośrednio lub pośrednio z całym zaufaniem wychowanie swych dzieci, muszą stać na straży swego kapłańskiego nieomal stanowiska i nie mogą dopuścić, aby z okazji walki wyborczej ucierpiało choćby w najmniejszym stopniu to zaufanie, jakie mają rodzice dla kierowników szkolnictwa, dla nauczycieli i wychowawców młodego pokolenia.

Doświadczenia, zebrane podczas ostatnich wyborów sejmowych, okazały, że nie wszystkim pracownikom oświatowym powiodło się podówczas zachować odpowiednią drogę w czasie wyborów. W gorączce walki wyborczej niektórzy z nich poszli za daleko, tak że u ludzi i stronnictw innych zapatrywań politycznych zachwiali wiarę w swoją bezstronność jako, pracowników, którym poruczono pracę nad wychowaniem młodzieży. W następstwie utrudniło im to w wysokim stopniu lub niekiedy wprost uniemożliwiło dalszą pracę na zajmowanych stanowiskach, zmuszając ich do próśb o zmianę stanowiska. Powstała więc szkoda dla szkolnictwa i dla pracowników oświatowych.

Zaznaczając jeszcze raz z naciskiem, że władze szkolne nie mają zamiaru wpływać pod jakimkolwiek względem na swobodne wykonywanie praw i obowiązków obywatelskich przez pracowników oświatowych czy to przy ubieganiu się o mandat, czy też przy udziale w akcji wyborczej lub głosowaniu, wyrażają jednak przekonanie,

że pracownicy oświatowi tak ze względu na dobro szkoły i młodzieży, jako też w dobrze zrozumianym interesie własnym okażą takt i rozagę i unikać będą wszystkiego, co by mogło obniżyć powagę i znaczenie szkoły lub zachwiać tę ufność i przywiązanie, z jakim wszyscy obywatele do szkolnictwa i jego pracowników odnosi się powinni.

K u r a t o r

✂ Zawadzki

Kilka uwag o zdrowych i chorych... nogach.

Codziennie sprawy i wrażenia, które otrzymujemy, są tak liczne i różnorodne, że zaledwie część ich przenika do naszej świadomości, większość z nich traktujemy obojętnie i trzeba jakiegoś silniejszego bodźca, abyśmy zwrócili na nie swoją uwagę.

Do tych po macoszemu traktowanych przez nas spraw należy pielęgnowanie nóg. Górne kończyny pielęgnujemy z wielką pieczołowitością: myjemy je kilka razy na dzień, nie żałujemy czasu i pieniędzy na szlifowanie, piłowanie, farbowanie i lakierowanie paznogi u rąk, stworzyliśmy nawet dla tej operacji specjalną nazwę — „manieure“, natomiast nogi myjemy raz na tydzień albo wcale nie myjemy, paznogie obcinamy jeszcze rzadziej, od obuwia zaś wymagamy tylko „zgrabności“. sprawę przystosowania buta do jego przeznaczenia i do kształtu naszej stopy odsuwamy na ostatni plan, zapomnieliśmy nawet o wprowadzeniu w użycie analogicznej do poprzedniej nazwy: „pedicure“.

Jeżeli, przy przymierzaniu nowego bucika zrobimy szewcowi nieśmiało uwagę:

„może ten bucik jest trochę za ciasny“, usłyszmy odpowiedź: „To, panie bdiu, każdy nowy bucik trochę uciska, ale on się rozchodzi“. To zapewnienie uspokaja nas, zwłaszcza, że bucik jest „zgrabny“ i noga w nim wydaje się mniejszą niż, bosa, „rozchadzamy“ więc go z całem samozaparciem się, aż nabędziemy odciski i powykrzywiamy sobie palce.

Rezultatem takiego niedbalstwa jest to, że, naogół biorąc, posiadamy nogi brudne, chore i zniekształcone. Chcąc zobaczyć nogę o normalnym kształcie stopy, musimy jej szukać u niemowląt, albo w dziewiczych lasach środkowej Afryki, dokąd jeszcze nie dosięgła europejska moda i szewska fantazja.

Brudna noga jest u nas zjawiskiem pospolitem u ludu i bardzo częstem u półinteligencji bez różnicy płci i wieku. Ta obrzydliwa wada staje się wstrętą, kiedy do niej dołączy się potliwość nóg; wtedy nie tylko obuwie i odzież, ale nawet mieszkanie brudnego osobnika stają się niemożliwymi dla otoczenia, on zaś sam zdaje się nie odczuwać tej woni, którą wokół siebie rozlatcza do czasu, póki naskórek na stopie nie ulegnie maseracji i nie zacznie schodzić całemi płatami; wtedy dopiero brudas

jest zmuszony położyć się do łóżka i zasięgnąć porady lekarskiej.

Noga chora i zniekształcona jest przewilejem przeważnie klasy zamożniejszej, głównie—kobiet. Tak zwana „mała i zgrabna nóżka“ po zdjęciu z niej obuwia przedstawia się, jak karykaturalna łapa: paznokcie wrośnięte i ropiejące, palce haczykowato pod spód pozaginane lub zachodzące jeden na drugi i powykręcane w najrozmaitszych kierunkach, na każdym z nich—odcisk, cała zaś stopa wygięta na kształt koziej stopy. Trudno sobie nawet wyobrazić, jakie katusze znosi posiadacz lub posiadaczka takich nóg w szybkim chodzie lub w tańcu, a jednak chęć popisania się „zgrabną nóżką“ przewycięża nawet tortury i nakazuje nosić obuwie ciasne, modne, byle nie odpowiadające naturalnemu profilowi stopy. Podobno niektóre elegantki w Anglii, chcąc zwęzić stopy, każą sobie obcinać małe palce u nóg. Si non e vero, e ben trovato.

W ostatnich kilku dziesiątkach lat sfery wojskowe i stowarzyszenia turystyczne i sportowe zwróciły baczną uwagę na higienę nóg, jednak dużo jeszcze wody upłynie, nim poczucie potrzeby posiadania czystej, zdrowej i normalnego kształtu stopy przeniknie do wszystkich warstw społeczeństwa.

POMNIKI PRZESZŁOŚCI.

Na krańcach osady Łaszców w Domaniżu przy drodze do Tomaszowa, w Czerkasach przy drodze do Tyszowiec, na Podhajcach naprzeciw cmentarza przy drodze do Żulic istnieją od niepamiętnych czasów murowane kolumny dość wysokie, bo do 20 łokci, na których szczycie umieszczone są kamienne figury Świętych.

Kolumny te z biegiem czasu wymagają natychmiastowego remontu.

Tą drogą pragnę zwrócić uwagę znacznych ludzi, dla których piękne pamiątki naszej przeszłości są cenne i którzy zapewne nie dopuszczą ich zniszczenia.

Wiktor Zarębski

Statystyka przestępczości

powiatu tomaszowskiego za miesiąc wrzesień 1922 r.

L. p.	RODZAJ PRZESTĘPSTWA	Ilość wypadków	Wykryto
1	Przestępstwa przeciwko Władzy .	1	1
2	Dezercja .	7	7
3	Zakłócenie spokoju publicznego .	13	13
4	Ukrywanie przestępców . .	1	1
5	Włóczęgostwo i żebranie . .	3	3
6	Falszerstwo . . .	1	1
7	Rabunek, rozbój . . .	1	1
8	Zabójstwo . . .	1	1
9	Dzieciobójstwo . . .	1	1
10	Podpalenia . . .	2	—
11	Pożary wypadkowe . . .	2	—
12	Uszkodzenie cielesne . . .	1	1
13	Kradzież mieszkaniowa z włamaniem .	2	2
14	„ „ bez włamania .	11	8
15	„ sklepowa bez włamania .	1	—
16	„ kieszonkowa . . .	1	1
17	„ z lasu . . .	1	—
18	Innego rodzaju kradzieże bez włamania	37	30
19	Kradzież koni . . .	2	1
20	Oszustwo . . .	2	2
21	Sprzeniewierzenie . . .	1	1
22	Paskarstwo . . .	2	2
23	Paskarstwo lichwa . . .	2	2
24	Przekroczenie przepisów sanit.-adm.	—	53
25	„ „ handl.-admin. .	—	13
26	Opilstwo . . .	—	1
27	Różne . . .	—	158
28	Nieprawne posiadanie broni .	—	4
29	Uchylanie się od służby wojskowej .	—	20
30	Potajemna fabrykacja tytoniu .	—	1
31	Przywłaszczenie . . .	2	2
R a z e m		98	331

Korespondencje

Rachanie. Dnia 13/IX b. r. o godzinie 9-tej wieczór wybuchł pożar we wsi Pukarzewie gminy Rachanie, którego pastwą stało się pięć zagród włościańskich, w tem spaliły się też i stodoły, napełnione zbożem, którego bardzo znikoma ilość została wyratowana. Dnia 14/IX b. r. o godzinie 9-tej wieczór ponownie wybuchł pożar w folwarku Grodysławice; spaliły się doszczętnie cztery stodoły, napełnione zbożem, bo samego tylko żyta spaliło się przeszło 700 kóp, masa innego też zboża, narzędzi rolniczych, straty olbrzymie. Wogóle daje się odzwać w tut. gminie brak zabezpieczenia od klęski pożarowej. Wprawdzie istnieje w Rachaniach Straż Ogniowa Ochotnicza, zorganizowana przez ludzi, mających dobro ludzkie na myśli. Jest ona jednak bezradną, nie mając narzędzi ani też funduszy na zakupno i poprawę posiadanych. Zarząd Straży pomimo kilkakrotnego zwracania się do właściwych instytucyj o pomoc materialną, nie uzyskał jej. Zebrani na odgłos trąbki alarmowej strażacy znajdują się bezradni wobec rozszalałego żywiołu w braku narzędzi.

Wacław Trębicki

Wiadomości bieżące.

Dzień Związku Młodzieży Wiejskiej Wojaw. Lubelskiego. Doroczny Zjazd Sprawozdawczy, który odbył się 10-go czerwca r. b., wykazał, jak wielki krok naprzód zrobiła w swym rozwoju nasza organizacja. Potężnie

rozrosła się liczbowo, bo sięga liczby 200 Kół, grupujących w sobie przeszło 6.000 członków i członkiń, w pracy kulturalno-oświatowej stale postępując naprzód. Coraz więcej widać ludzi z inicjatywą, coraz więcej elementu ideowego. Tam, gdzie istnieje Koło Młodzieży Wiejskiej, tam zmienia się na lepsze życie młodzieży z całej wioski, a nawet i starszych.

Rezultatami pracy i wariością swych ludzi, organizacja dała się już poznać społeczeństwu. Żywo interesują się jej życiem i pracą Sejmiki, idąc często z wydatną pomocą moralną i materialną w postaci subsydjów na utrzymanie stałych instruktorów dla prac w Kołach Młodzieży.

Dziś widać, że to nie jest już tylko organizacja, stawiająca sobie te, lub inne cele, posiadająca mniejszą lub większą ilość członków-to potężny ruch, to stopniowe, ale systematyczne ujawnianie się sił twórczych, wartości niespożytych, które w chłopie polskim tkwią.

Lecz trzeba im stworzyć warunki wszechstronnego rozwoju, trzeba im zapewnić możliwość ciągłej pracy nad sobą; trzeba przysporzyć ludzi wyrobionych organizacyjnie i wewnętrznie, aby mogli sprostać wysokim wymaganiom, stawianym przez życie młodzieży.

W tym też celu, Zarząd Wojewódzki urzęduje 3 kursy Instruktorskie dla Kierowników Kół Młodzieży Wiejskiej.

W roku ubiegłym był jeden, dziś już to nie wystarcza.

Dla powiatów południowych będzie kurs w Hrubieszowie, w Lublinie dla powiatów w środku Województwa położonych, oraz w Siedlcach dla powiatów północnych.

W listopadzie będzie kurs higieny dla dziewcząt, a w okresie zimowym w 2-ach powiatach wędrownie kursy strażackie

Jest to minimum pomocy w pracy Kół Młodzieży, które Wojew. Związek w roku bieżącym dać powinien. Lecz, aby zamiary powyższe można było zrealizować, potrzebne są pieniądze, których brak każda organizacja Młodzieży dotkliwie odczuwa.

To też postanowiono urządzić 15 października r. b. „Dzień Związku“, zyski z którego przeznaczone będą na powyższe cele. 15 października każde Koło obowiązane jest coś przygotować. Przedstawienie, popisy sportowe lub strażackie, zabawy, loterie, pogadanki, odczyty, oraz sprzedaż „Znaczka“, wykonanego dla całego Województwa—oto najogólniejszy program „Dnia Związku“ w Kole.

Chcemy zdobyć pieniądze, ale własną pracą.

Wierzmy mocno, że społeczeństwo doceniając wartość naszych wysiłków, poprze je.

Niech więc wypełnią się sale odczytowe i teatryki amatorskie, niech zarabiają się błonia wioskowe, gdzie będą się popisywali kółkowicze, niech „Znaczek“ będzie rozchwytywany.

Na Zebraniu Rady Związku Kółek Rolniczych Województwa Lubelskiego i Wołyńskiego w Lublinie w dn. 24 IX 1922 r. zapadła następująca uchwała:

„Celem zachowania bezpartyjności i uchronienia organizacji Kółek Rolniczych od rozbicia z powodu akcji wyborczej do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zabrania się na wszystkich zebraniach organizacji Kół. Roln. zarówno członkom, jak i instruktorom, wprowadzania względnie

podtrzymywania dyskusji w sprawach partyjno-politycznych pod rygorem wykluczenia z organizacji“.

Odezwa. Stanisław Staszic, Prezes Towarzystwa Królewskiego Warszawskiego Przyjaciół Nauk, na posiedzeniu publicznem tegoż Towarzystwa dnia 30 kwietnia 1821 r. zdawał sprawę z prac naukowych zgromadzenia.

Zadaniem Towarzystwa, mówił Staszic jest: „Doskonalenie mowy ojczystej, zachowanie wiernie dziejów narodu i rozpoznanie wszelkich krajowych ziemiopłodów z zastosowaniem ich do użyteczności publicznej“.

Chlubną tradycję Jego i przykazania wzięło na swe barki Towarzystwo Naukowe Warszawskie, wznowione w 1907 r. i po dziś dzień ją kultywuje pomimo olbrzymich trudności finansowych.

Budżet Tow. Nauk. Warsz. na rok 1922, wypracowany z wielkim mozolem, przewidywał niedoboru:

67.192.842 mk. p.

Niedobór ten byłby całkowicie pokryty dzięki poparciu sfer rządowych i wielkiej ofiarności społeczeństwa naszego, lecz niestety, wobec ciągłego spadku naszej waluty w stosunku do dewiz zagranicznych niedobór ten zwiększa się z każdym miesiącem, ba nawet—dniem.

W obecnej chwili powyższa pozycja budżetowa nie odpowiada zupełnie wymaganiom chwili bieżącej i Tow. Nauk. Warsz. znalazło się w sytuacji niezmiernie trudnej, ponieważ Wydział Nauki Ministerstwa W. R. i O. P. z powodu minionego przesilenia rządowego i finansowego nie jest w

stanie pokryć powyższego niedoboru T. N. W.

Pozostaje więc tylko ratunek ze strony społeczeństwa polskiego, przez szybką i wydatną ofiarność na rzecz Tow. Nauk. Warsz.

Do Was więc, Rodacy i Przyjaciele Nauki, zwracamy się dziś z gorącym apelem, byście nie pozwolili zagasić tego płomyka

światła, którego obca przemoc nie zdołała wydrzeć nam z piersi.

Bez udziału społeczeństwa polskiego nie może być Nauki Polskiej. Nie pozwolimy na zamknięcie Zakładów naukowych badawczych. A więc — do czynu!

Sekretarz Generalny
(—) Kazimierz Stołyhwa

W y d a w c a: Sejmik Powiatowy w Tomaszowie Lubelskim.

Przewodniczący Komitetu Redakcyjnego: Ludwik Kobierzycki.

Redaktor odpowiedzialny: Benedykt Zwierzchowski.

Tłocznia S. Szyflingiera w Tomaszowie Lubelskim ul. Lwowska dom Starostwa.

Ogłoszenia.

Z a r z ą d

I Tomaszowskiego Towarzystwa Po- życzkowo - Oszczędnościowego Spółdzielczego

podaje do wiadomości, że z d. 1 października 1922 r. zostały wznowione czynności kasowe T-wa, polegające na udzielaniu pożyczek, przyjmowaniu wkładów, finansowaniu zakupów surowców, załatwianiu czynności inkasowych i wszelkich operacyj, w zakres bankowości wchodzących.

Zgubiono kartę zwolnienia, wydaną przez 29 pułk piechoty w r. 1921 na imię Szyi Karpa z Tomaszowa Lubel.

Zgubiono dowód osobisty, wydany przez Magistrat w Tomaszowie Lubelskim w r. 1922 na imię Lerner Uszera.

Zgubiono kartę demobilizacyjną, wydaną przez 9 Pułk piechoty w Zamościu w roku 1921 na imię Juliana Reholicza z Zawadek gminy Pasięki powiatu Tomaszowskiego.

Na zasadzie art. 32 Ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. (Dz. Ustaw Nr. 76 poz. 449) podaje do publicznej

wiadomości:

że stały mieszkaniec osady i gminy Komarów, pow. Tomaszowskiego, Mendel Goldberg, lat 31, syn Szlomy i Tauby, wyrokiem Sądu Okręgowego w Zamościu z dnia 7 lipca 1922 roku za zbrodnię z art. 2 Dekretu z dnia 30 stycznia 1919 r. i art. 26 cz. II Ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. t. j. za potajemny wypęd spirytusu skazany został na jeden rok i sześć miesięcy ciężkiego więzienia z ograniczeniem praw i 100000 (sto tysięcy) marek grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 10 (dziesięć) miesięcy aresztu. Prokurator przy Sądzie Okręgowym w Zamościu.

Wydział Hipoteczny przy Sądzie Pokoju w Tomaszowie Lubelskim obwieszcza, że otwarte zostało postępowanie spadkowe po zmarłej Małce Gruc, współwłaściciele nieruchomości, położonej w osadzie Łaszczowie, oznaczonej hipotecznym № 36.

Termin zamknięcia powyższego postępowania spadkowego wyznaczony został na d. 25 lutego 1923 roku, w którym to dniu osoby interesowane winny stawić się w kancelarji tegoż Wydziału Hipotecznego pod skutkami prekluzji.

Wydział Hipoteczny przy Sądzie Pokoju w Tomaszowie Lubelskim obwieszcza, że otwarte zostało postępowanie spadkowe po zmarłym Icku Lajterze, współwłaściciele nieruchomości, położonej w mieście Tomaszowie, oznaczonej hipotecznym № 311.

Termin zamknięcia powyższego postępowania spadkowego wyznaczony został na d. 22 lutego 1923 roku, w którym to dniu osoby interesowane winny stawić się w kancelarji tegoż Wydziału Hipotecznego pod skutkami prekluzji.

Wydział Hipoteczny przy Sądzie Pokoju w Tomaszowie Lubelskim obwieszcza, że otwarte zostało postępowanie spadkowe po zmarłym Józefie Tomaszewskim, właściciele nieruchomości położonej w mieście Tomaszowie, oznaczonej hipotecznym № 340.

Termin zamknięcia powyższego postępowania spadkowego wyznaczony został na d. 22 lutego 1923 roku, w którym to dniu osoby interesowane winny stawić się w kancelarji tegoż Wydziału Hipotecznego pod skutkami prekluzji.

Wydział Hipoteczny przy Sądzie Pokoju w Tomaszowie Lubelskim obwieszcza, że otwarte zostało postępowanie spadkowe po zmarłej Chanie Krygier, właścicielce

nieruchomości, położonej w osadzie Łaszczowie, oznaczonej hipotecznym № 24.

Termin zamknięcia powyższego postępowania spadkowego wyznaczony został na d. 23 lutego 1923 roku, w którym to dniu osoby interesowane winny stawić się w kancelarii tegoż Wydziału Hipotecznego pod skutkami prekluzji.

Wydział Hipoteczny przy Sądzie Po-
koju w Tomaszowie Lubelskim obwieszcza
że Otwarte zostało postępowanie spadkowe

po zmarłych Michale i Marjannie małżon-
kach Mrozach, właścicielach nieruchomości
położonych w mieście Tomaszowie, ozna-
czonych hipotecznym № 335.

Termin zamknięcia powyższego postę-
powania spadkowego wyznaczony został
na d. 23 lutego 1923 roku, w którym to
dniu osoby interesowane winny stawić się
w kancelarii tegoż Wydziału Hipotecznego
pod skutkami prekluzji.
